

PREMI

Categoria de menors de 35 anys amb projectes no aplicats

Projecte d'orientació
acadèmica i professional
a joves d'ètnia gitana

Autores: **Sara Adroher i Lorena Ribas**

1-Descripció de la proposta i objectius	p.3
2-Justificació	p.4
3-Destinataris (edat, tipologia...)	p.5
4-Metodologia	p.7
5-Recursos utilitzats (humans, material, pressupost...)	p.10
6-Cronograma	p.12
7-Seguiment i avaluació	p.14
8-Conclusions	p.15
9-Bibliografia	p.15

*Cuando yo tenía 5 años, mi madre me decía
que la felicidad era la clave de la vida.
Cuando fui a la escuela, me preguntaron qué
quería ser cuando fuera mayor. Respondí:
"Feliz". Me dijeron que no entendían la pregunta;
Y les contesté: "Ustedes no entienden la vida".*

John Lennon (1940-1980)

1—Descripció del projecte i objectius

Anteriorment, la població gitana patia de manera estructural un desavantatge enorme en les oportunitats d'accés al món laboral, es dedicava a oficis tradicionals encaminats a la recessió i desaparició, així com activitats no regularitzades com la venda ambulat. Avui en dia, s'han propiciat grans canvis al llarg dels anys en quant a l'educació universal o l'habitatge social, però la inclusió social d'aquest col·lectiu encara continua sent un handicap per a la societat.

El sistema educatiu actual, malauradament, no beneficia als grups més exclosos i tampoc dona una resposta ajustada a les seves necessitats. Estem submergits en un sistema que presenta causes estructurals, bàsicament curricular, molt tancat a nivell cultural en el que centre únicament la mirada en prejudicis, la generalització i expectatives negatives sobre les famílies gitanes (qüestions de gènere, la delinqüència, el casament a edats primerenques, la funció del mocador...).

Per tant, és una proposta d'orientació acadèmica i professional que persegueix un impacte en la societat, una millora dels resultats en inserció laboral de la població gitana a través d'una formació de qualitat. Aquest projecte pretén ser transformador de les condicions de vida de les persones i joves que participen en ell, i neix de la necessitat que aquestes famílies estan socialment allunyades dels paràmetres de benestar social amb un índex d'inserció laboral baix, i requereixen una formació acadèmica per a fomentar la seva inclusió dins la societat i en el món laboral.

D'aquesta manera, l'adquisició de titulacions acadèmiques obligatòries afavorirà al desenvolupament integral de l'alumnat gitano, així com, un ventall més ampli d'oportunitats en el camp de treball i la capacitat d'elecció en funció de les seves habilitats i competències. Actualment, el futur d'aquests joves es subjecta, en gran part, a la trajectòria dels membres de la família, per tant la visió que tenen en relació al món laboral es molt reduïda.

Tenim dos objectius principals en aquest projecte que són els següents:

- Garantir l'accés a una educació de qualitat i la seva permanència en l'etapa obligatòria des de l'Educació Infantil fins a l'Educació Secundària Obligatòria, així com la possibilitat de continuar formant-se en estudis postobligatoris (FP o estudis de cicle mig i/o superior)
- Fomentar la inclusió social de l'alumnat d'ètnia gitana en centres ordinaris i vetllar per la igualtat d'oportunitats de tots els col·lectius en el marc de l'escola inclusiva

D'altra banda, de manera específica considerem que és molt important treballar sobre els següents aspectes:

- Reduir l'absentisme i l'abandonament escolar prematur i afavorir taxes més altes d'èxit acadèmic i educatiu en tota la comunitat gitana, incloent l'alumnat i les seves respectives famílies
- Donar a conèixer noves oportunitats en el món laboral més enllà de les pròpies de la cultura i tradició gitana per optar a una major qualitat de vida
- Sensibilitzar i propiciar un canvi de mentalitat en la societat valorant la importància de tenir una bona formació acadèmica i professional
- Personalitzar l'ensenyament ajustant-nos a les característiques de cada individu, les seves experiències prèvies i al seu context
- Promoure la incorporació de la dona gitana a l'activitat econòmica regularitzada mitjançant l'increment de la seva formació i qualificació bàsica i professional

2—Justificació

Aquest projecte ens ve motivat per les deficiències que presenta el sistema educatiu actual en relació a la població gitana, és a dir, la falta de formació del professorat i preparació per a treballar des de la interculturalitat que incorpori minories ètniques com la comunitat gitana. L'escola en sí està preparada per atendre a un model d'alumnat majoritari. La diversitat, en certs contextos, és vista com una dificultat afegida i no com un enriquiment d'oportunitats per els joves. A més a més, la falta de recursos i suport social per implantar projectes dirigits a la comunitat gitana com aquest, incentiven l'absentisme escolar, les repeticions, i el baix rendiment acadèmic, entre altres factors. En aquesta situació que observem, trobem convenient elaborar accions específiques que millorin la situació educativa de l'alumnat gitana i que combatin els prejudicis i els estereotips amb una gran capacitat d'empatia i comprensió.

De manera inicial el projecte s'impartirà en el barri del Carmel, on hi ha una població abundant de població gitana. La situació laboral i econòmica del barri és bastant pobre, el Carmel és una zona amb una taxa d'atur i absentisme escolar molt elevada, ja que la majoria de gent no té estudis acadèmics. No obstant, la idea és anar fent difusió del projecte i anar ampliant les diferents zones geogràfiques on s'impartirà, des d'un model descentralitzat i focalitzat en la demanda de resultats viables i efectius.

Actualment, hi ha diversos projectes en marxa, com EDUROM que té com a objectiu principal la fomentació de l'accés de la comunitat gitana a la formació al llarg de la vida i al treball mitjançant l'adquisició de competències clau, impactant al mateix temps, en l'èxit acadèmic dels nens i les nenes. Un altre projecte relacionat amb aquest tema és INCLUD-ED és el projecte europeu ROM-UP!, Poble Gitano Amunt!, que promou la inclusió del poble gitano a través d'experiències educatives d'èxit (2012-2013). Aquest projecte tenia com a objectiu principal la creació d'una xarxa internacional per difondre el coneixement d'actuacions educatives d'èxit que han demostrat ser científicament eficaces en la promoció de la inclusió social dels nens i nenes gitans, i de tot l'alumnat en general, en termes de consecució de l'èxit educatiu. A més a més, trobem el projecte ACCEDER de la Fundació Secretariado Gitano el qual es centra en l'orientació i inserció laboral de la comunitat gitana mitjançant convenis amb empreses, juntament amb campanyes de sensibilització i altres programes que promouen l'èxit acadèmic d'aquest alumnat reduït, i al mateix temps, l'absentisme escolar.

3—Destinatari

Aquest projecte està encaminat a buscar el reconeixement de les famílies gitanes, el seu reconeixement i aprovació, i a crear expectatives d'èxit acadèmic i laboral per a un futur millor. A més a més, pretén afavorir la normalització educativa de l'alumnat gitano per tal que es puguin continuar formant i gaudir de millor condicions laborals donant resposta a les seves necessitats educatives, interessos i motivacions.

Els estudis realitzats a la població gitana, ens diuen que aquests joves estan patint una època de transició, de canvi. Segons dades de la FSC¹: Actualment, un 64% de l'alumnat gitano entre 16 i 24 anys no conclou els estudis obligatoris, davant el 13% del conjunt d'aquesta edat. La situació de les noies és encara més greu, amb una taxa de vida escolar menor que la dels nois.

Per tant, l'atenció i orientació acadèmica primerenca en l'alumnat gitano és clau per aconseguir canvis satisfactoris i augmentar les seves possibilitats de formació i qualificació bàsica i professional. Els destinataris d'aquest projecte rebran una atenció personalitzada, acompanyament i intervenció en el context familiar i l'entorn de manera holística i global.

Aquest projecte està destinat principalment als alumnes d'Educació Secundària Obligatoria (de 3r a 4rt d'ESO) amb risc d'exclusió social i situació de vulnerabilitat i en la qual es pretén la seva inclusió dins la comunitat educativa mitjançant activitats formatives i d'orientació ja que estan en un període de transició en el qual han de decidir cap a on encaminaran el seu futur.

D'altra banda, només podran participar en aquest projecte alumnes que realitzin el curs de 3r d'ESO que no hagin complert els divuit anys i vulguin o puguin obtenir el graduat d'ESO i la seva continuïtat en els estudis postobligatoris. Cal destacar que tot i que es dirigeix principalment a l'alumnat d'ètnia gitana, poden participar-hi tots aquells joves en condicions similars que vulguin i complexin els requisits citats anteriorment.

Així mateix, aquest projecte també va dirigit a altres agents que participen en el procés educatiu d'aquests alumnes: les famílies gitanes i els centres educatius. Pel que fa les seves famílies, són un punt clau en l'educació dels seus fills, per tant, des de l'orientació educativa busquem la implicació i canvi de mentalitat per entendre la importància dels estudis i la igualtat d'oportunitats al món laboral més enllà de les tradicions familiars no només per el desenvolupament personal dels seus fills, sinó per la seva participació social i econòmica en el futur. Respecte al centre educatiu, amb el professorat i l'equip directiu es portarà a terme un treball conjunt i coordinat per aproximar aquesta metodologia a les famílies de manera personalitzada i individualitzada.

3.1. Perfil dels destinataris

El perfil d'alumnes pot ser ben divers, ja que les experiències prèvies de l'individu i l'entorn el qual ha viscut també ho serà. Tot i així, algunes de les particularitats i frustracions d'aquests alumnes són molt similars. Hem pogut fer un recull de les característiques més importants agafant com a referència la Guía para trabajar con familias gitanas el éxito escolar de sus hijas e hijos, la Guía didáctica para el trabajo de sensibilización con jóvenes. Estereotipos y prejuicios hacia la comunidad gitana, i les dades recollides en altres projectes de la FSC (Projecte ACCEDER i projecte PROMOCIONA). Són les següents:

- Falta de motivació cap als estudis.
- Falta de referents de persones gitanes amb estudis i treball de qualificació mitjana-alta.

1 La Fundació Secretariado Gitano (FSG) és una entitat social intercultural sense ànim de lucre que presta serveis per el desenvolupament de la comunitat gitana a Espanya i a l'àmbit europeu.

- Tenen por a lo desconegut, al canvi i la incertesa, ja que no coneixen les possibilitats que els ofereix el sistema educatiu perquè viuen en una cultura molt tancada. Percepció de l'escola com un entorn poc conegut.
- Autònoms davant les dificultats per les que han passat.
- Els costa confiar en ells mateixos i en les seves possibilitats, creuen que no són capaços d'aconseguir superar reptes, perquè la societat, i a vegades, el professorat també, els posa a tots en el mateix sac.
- Les noies solen tenir la dedicació en el treball domèstic, la cura dels fills i la percepció del rol de la dona gitana.
- Els nois solen estar més subjectes a la falta de motivació i a la dedicació al treball remunerat.

3.2. Situació socioeconòmica i cultural de les famílies d'ètnia gitana

Segons dades de la FSC, a Catalunya la població gitana actualment oscil·la entre les 80.000 i 90.000 persones. A les últimes dècades, s'ha produït una sensible millora en les seves condicions de vida, gràcies a l'accés als sistemes de protecció social, a l'habitatge públic i als sistemes de salut i educació. Malgrat tot, una bona part de la població gitana continua constituint un dels grups més vulnerables i amb major risc d'exclusió social i econòmica de Catalunya, a més de ser víctima freqüent de pràctiques discriminatòries que impedeixen el seu accés a béns i serveis en igualtat de condicions a la resta de ciutadans catalans, per tant, amb aquest projecte volem aconseguir la igualtat d'oportunitats.

Per a donar una resposta ajustada a les seves necessitats, i portar a terme una orientació acadèmica i professional oberta al canvi, hem de conèixer i entendre quina és la situació, de manera general, d'aquestes famílies i com podem guiar el seu procés d'ensenyament-aprenentatge de la millor manera possible. Tot i que hi ha molta heterogeneïtat en la comunitat gitana, la situació socioeconòmica mostra unes particularitats semblants.

Avui en dia, molts gitanos, viuen en condicions d'extrema pobresa, nuclis urbans segregats, ocupant posicions marginals dins el sistema econòmic que dificulten la inserció en el mercat de treball. És per això, a través de l'orientació acadèmica volem incitar que segueixen estudiant, perquè l'educació és una de les vies més significatives per aconseguir majors oportunitats, una major inclusió i, en definitiva, una millor qualitat de vida i benestar social.

A més a més, hi ha una sèrie de prejudicis i estereotips que pretenem trencar amb la imatge que es té dels col·lectius gitanos i no gitanos i els païos. La societat mostra una percepció distorsionada causant situacions de discriminació "etiquetant" i generalitzant a un mateix individu en una mateixa imatge grupal inqüestionable. És per això que s'ha posat en marxa dins el Marc Europeu d'Estratègies Nacionals per a la Inclusió Social de la població gitana i en l'estratègia europea 2020 plans d'acció que lluiten contra la discriminació i s'accentuen en reduir les taxes d'abandonament escolar en l'alumnat gitano almenys un 10%.

Tot i així, encara s'observen mesures segregadores en les escoles amb població gitana, que es manifesten des de la incorporació de l'alumnat gitano en alguns països en centres d'educació especial a altres mitjançant l'agrupació d'aquest alumnat en aules específiques. Les situacions de precarietat laboral per les que passen les famílies, migracions internes i externes, la ubicació geogràfica i la falta de documentació necessària en el procés de matriculació, entre d'altres, dificulten el procés.

4—Metodologia

A banda dels estudis, documents, publicacions i experiències que comentarem posteriorment i que s'han editat en relació a la inclusió de la població gitana, per a conèixer concretament aquest col·lectiu i poder elaborar aquest projecte de forma més exhaustiva, hem recollit informació de la Fundació Secretariado Gitano, a la qual estem molt agraïdes per la seva participació i acollida, i la qual ens ha propiciat idees i recursos que ens han servit per definir la nostra orientació acadèmica i professional adreçada a la comunitat gitana.

Aquest projecte està dissenyat per l'alumnat de 3r d'ESO d'ètnia gitana, que estan desmotivats, volen abandonar els estudis al finalitzar l'ensenyament obligatori (4t d'ESO) o simplement, estan desorientats i necessiten un acompanyament perquè comprovin que hi ha diferents sortides després d'aquest ensenyament, ja sigui fent cicles formatius per aprendre un ofici o batxillerat on faran un aprenentatge global i tindran més temps per decidir allò que volen estudiar més endavant.

Pretenem crear un seguit d'activitats, fora de l'horari escolar, que procurin despertar els seus interessos i motivacions, sempre enfocat en l'orientació cap a les seves inquietuds personals, educatives, acadèmiques i professionals, oferint totes les eines necessàries perquè acabin aquests tallers amb els menors dubtes possibles. A més a més, aquest projecte es fa amb la intenció de que tots els alumnes segueixin formant-se per dedicar-se allò que realment volen. Per tant, s'impulsarà en totes les activitats una metodologia activa, oberta, flexible, participativa i transformadora degudament planificada amb el temps i disponibilitat de tots els participants. Les activitats han de ser motivadores per a l'alumnat, ja que les seves experiències prèvies són molt vinculants al procés d'ensenyament-aprenentatge. Cal destacar també que el dia en què es realitzaran les activitats a l'alumnat serà el divendres, en funció del cronograma i les hores que es dedicaran a les activitats i la seva orientació acadèmica i professional.

4.1.Desenvolupament de les activitats

Sessió 1 (Introductòria)

Abans de començar el projecte i un cop se'ls hi hagi explicat de què anirà i en què consistirà, hauran de decidir les famílies gitanes juntament amb el seu fill si volen participar i hauran de signar un full d'autorització i compromís, respectivament. S'establirà un màxim de 10 famílies i per tant, 10 alumnes. Les orientadores seran les encarregades de realitzar les tutories individuals amb els alumnes i les famílies per fer un seguiment més personal i, així poder expressar tot allò que en les dinàmiques de grup no volen, a més a més, són necessàries, ja que cada família és un món i no totes responen de la mateixa manera en un procés de guiatge i acompanyament. Cal destacar també que el projecte està dividit en les tres parts que formen el triangle interactiu, és a dir, alumnes, mestres i famílies.

Sessió 2

Amb els alumnes farem un test d'autoconeixement elaborat per les orientadores educatives (per exemple, podem agafar de referència el test GR o test EMPLEA MÁS de la FSC) on es valoren les competències professionals, habilitats, allò que és important per a ells i els seus interessos, això com també les àrees que haurien de millorar si volen arribar a l'objectiu proposat.

Sessió 3

També una sessió més individual en la qual farem un assessorament, "entrenament" de les competències i un acompanyament per tal que els alumnes puguin reflexionar i fer un buidatge de les decisions posteriors que han prendre. Considerem necessari aquest acompanyament de manera individual, per a que el treball d'orientació sigui més específic i personal. En aquesta darrera sessió també faríem un Anàlisi DAFO (debilitats, amenaces, forteses i oportunitats) per veure quins són els nostres punts febles i els forts, ja que sovint veiem allò que fem malament i no sabem reconèixer que en la gran majoria d'ocasions fem més coses bones que dolentes.

Sessió 4

La formació de les famílies es basarà en la formació en actuacions d'èxit, sempre responenent als interessos i necessitats de cada família. Els pares, mares o tutors legals han de comprometre's amb el bon funcionament de l'escola i el desenvolupament d'espais de formació que contribueixin no solament al foment de les seves aptituds i habilitats educatives, sinó també a millorar el funcionament i la qualitat educativa del context escolar i comunitari. Han d'entendre la importància que tenen els estudis dels seus fills, ja que els permetrà tenir una vida professional i laboral de qualitat, i més important que això, que els hi agradi allò que fan. La seva participació en els espais de formació és molt important perquè ajudarà als alumnes en la presa de decisions dels seus fills. A més a més, ajudarà a promoure l'acceptació cultural i a millorar el rendiment educatiu d'aquests joves que estan en risc d'exclusió social.

Sessió 5 (activitats dirigides als alumnes)

Un cop finalitzat el procés d'autoconeixement dels alumnes i els seus punts forts i febles, realitzaran unes dinàmiques de grup on intervindran gitanos referents (són anomenats referents els que segueixen estudiant l'ensenyament post-obligatori), ja que és important crear referents positius on ells es vegin reflectits i creguin que ells també poden arribar a tenir els seus estudis. Aquests gitanos estan treballant en allò que els hi agrada i pel que han estudiat, però uns vindran per la via de cicles formatius i els altres per batxillerat i graus. Aquesta activitat està enfocada, perquè els alumnes tinguin un objectiu i motivació per seguir estudiant i veure que no hi ha una única opció per arribar als teus objectius.

També es visualitzaran uns vídeos elaborats per 4 gitanos que han superat els seus estudis, ja sigui a través de cicles formatius o batxillerat. En aquesta activitat hauran de reflexionar individualment sobre:

- Què t'ha agradat més del que han comentat en el vídeo? El que menys?
- Què és el que més valoren d'estudiar? El que menys?
- Quines actituds són necessàries per aconseguir els nostres objectius acadèmics?
- Quins valors hem de transmetre per continuar estudiant?

Darrerament, es farà un debat contrastant les diferents opinions al respecte.

A banda d'aquestes activitats, farem dinàmiques on es treballarà la mediació i la resolució de conflictes mitjançant tècniques assertives, com a eina que permet superar les desigualtats i pren protagonisme el consens entre totes les parts implicades, especialment l'alumnat, sobre les normes de convivència dins l'espai escolar i la continuïtat en el món laboral. Amb aquest taller pretenem que els alumnes aprenguin a dialogar sobre el que volen i el que no volen, i sàpiguin respondre de manera assertiva davant una situació d'indecisió o problemàtica. A través de diferents exemples i situacions, hauran de posar en pràctica les habilitats socials i lingüístiques sobre com han d'actuar i dialogar davant un conflicte sobre el seu futur acadèmic. Per exemple:

- Un conflicte podria ser no estar d'acord amb els estudis del seu fill. Si un noi té molt clar que vol estudiar dret, ha de saber transmetre aquesta idea als pares de manera assertiva, tot i que aquests s'oposin a la idea totalment contrària (treballar en la venda ambulat).
- Un altre conflicte podria ser voler estudiar per ser recepcionista en un hotel amb el cicle formatiu de recepció hotelera, i tots els teus amics et volen convèncer perquè estudiis una altra cosa que no t'agrada perquè podríeu anar tots junts.
- Un altre conflicte és tenir molt clar que es vol treballar en un supermercat de caixer i els pares volen que treballis amb ells al mercat venen roba.

A continuació adjuntem els vídeos que visualitzaríem amb el permís i la col·laboració de la FSC:

<https://www.youtube.com/watch?v=z4lva3hviPc>

<https://www.youtube.com/watch?v=KUASqgJQreE>

https://www.youtube.com/watch?v=wYzyuS96_bM

<https://www.youtube.com/watch?v=v288zQa2KCs>

*Les tècniques assertives es situaran en saber respondre de manera clara i respectuosa sobre el teu futur professional i acadèmic.

Sessió 6

Una altre activitat serà la d'anar a visitar una associació de gitanos, més concretament, la Fundación Secretariado Gitano i la Fundació Privada Pere Closa que es dedica a la formació i promoció de la població gitana, perquè així podran comparar, analitzar i observar altres projectes on fan dinàmiques similars i veure diferents activitats i tallers on es podrien inscriure i participar, així com obrir un nou ventall d'oportunitats per a conèixer gent nova. La nostra idea és apropar-los a les diferents realitats i que puguin escollir en relació als seus interessos i al coneixement. Les visites es faran en horari extracurricular, és a dir, un divendres a la tarda de 6 a 7.

Sessió 7

Un vegada enllestit aquests tallers (tres tallers una vegada al mes) es tornarà a realitzar el test d'autoconeixement i farem unes entrevistes més individualitzades a aquells alumnes (podran venir acompanyats de les famílies) que estiguin més perduts i encara no sàpiguen com encaminar el seu futur. D'altra banda, es farà el traspàs d'informació als tutors amb els resultats obtinguts en cada alumne.

Sessió 8

Per últim, pel que fa al professorat d'aquests alumnes, farem una sèrie de reunions de coordinació i avaluació per rebre un feedback positiu entre els professors i els orientadors i aspectes a millorar.

Una vegada al mes

Es podran fer entrevistes individualitzades als alumnes per a resoldre dubtes, fer orientacions més concretes o fer un guiatge més exhaustiu del camí a seguir.

Una vegada a la setmana

Una de les activitats més importants que realitzaran, serà la d'intervenir cada setmana una família com a "PROTAGONISTA" explicant la seva experiència laboral i si realment era aquell el treball dels seus somnis, i la seva experiència acadèmica, és a dir, si van poder estudiar o no. Aquesta part del taller proporcionarà als alumnes diferents punts de vista i veuran si realment volen seguir el mateix camí.

Pel que fa al treball amb les famílies, podran participar dels tallers, sempre que vulguin. Han d'entendre en la igualtat d'oportunitats i que no hi ha estudis ni treballs determinats per un sexe, sinó, que tothom està capacitat i qualificat per fer allò que més li agrada i es sent realitzat com a persona, per exemple, si venen a les visites, veuran que a l'hora de recollir les classes ho faran tant homes com dones, ja que és una feina que la poden realitzar ambdós sexes. Volem aconseguir que s'integrin i participin, ja que moltes vegades per desconfiança i/o desconeixement ni tant sols han vist els centres educatius dels seus fills. L'activitat es realitzarà els dilluns, tot i que depèn de la disponibilitat de les famílies.

5—Recursos utilitzats

Recursos humans

- 2 voluntaris (1 noi i 1 noia) gitanos “referents” que hagin realitzat una carrera universitària mitjançant el batxillerat
- 2 voluntaris (1 noi i 1 noia) gitanos “referents” que hagin cursat un cicle formatiu de grau mig i/o superior
- 2 orientadores educatives
- 1 treballadora social de la Fundació Secretariado Gitano
- 1 treballadora social de la Fundació Privada Pere Closa

Beneficiaris

- Equip directiu del centre educatiu (director/a, cap d'estudis i secretari/a)
- Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD) del centre educatiu
- 2 tutors que participen en el programa (1 de cada classe)
- 10 famílies
- 10 alumnes

Recursos materials

Molts dels recursos materials ens els proporciona el centre educatiu:

- Ordinador i 1 canó projector per visualitzar 4 vídeos
- Pissarra
- Fulls, llapis i bolígraf
- Sala de reunions
- Sala dels ordinadors (un per cada noi/a)
- Despatx per a l'orientador
- Instal·lacions de la Fundació Secretariado Gitano (sala on realitzen els tallers)
- Instal·lacions de la Fundació Privada Pere Closa (sala on es realitzen els tallers i/o activitats)

Recursos econòmics

Per fer front al pressupost d'aquest projecte, intentarem obtenir finançament públic. Aquest projecte comptarà amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, el Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya i el Fons Social Europeu.

Concepte	Preu/Mes	Preu Total
Sou orientador educatiu (20 € /h)	A les sessions només hi haurà 1 orientador, per tant, el total dels costos es dividirà en dos parts. Gener: 20€ x 2h = 40€ Febrer: 20€ x 4h = 80€ Març: 20€ x 2h = 40€ Abril: 20€ x 2h = 40€ Maig = 20€ x 4h = 80€ Juny = 20€ x 2h = 40€ 1h de tutoria/mes (20€ x 6h) = 120€	Orientador 1: 220€ Orientador 2: 220€ Total a pagar: 440€
Transport i desplaçament dels orientadors al centre educatiu i les Fundacions	Abonament de metro més econòmic:T-10 Necessitaran 3 targetes T-10 x 9,95€ = 29,85€	Total a pagar: 29,85€
Transport i desplaçament de l'alumnat (10 nois i noies) a les visites de les dos Fundacions	Visita Fundació Pere Closa: 2 targetes T-10 (2x 9,95€ = 19,9€) Visita Fundació Secetariado Gitano: 2 targetes T-10 (2 x 9,95€ = 19,9€)	Total a pagar: 39,8€
Costos materials del centre	0€	0€
Voluntaris i Treballadors socials que ens fan la visita a la Fundació	0€	0€
TOTAL FINANÇAMENT		509,65€

6—Cronograma

TEMPORITZACIÓ	ACTIVITATS	DURADA
Segona setmana de Gener	Reunió amb els mestres de les escoles del barri on estan aquests alumnes seleccionats pel projecte (màxim 10 alumnes).	1 HORA
Tercera setmana de Gener	Reunió amb els pares o tutors legals i alumnes per explicar en què consistiran tots els tallers.	1 HORA
Primera setmana de Febrer	Realitzaran un test d'autoconeixement(1h)	1 HORA
Segona i tercera setmana de Febrer	Acompanyament individual on es realitzarà l'anàlisi DAFO(1h).	1 HORA x 2 dies (2h)
Quarta setmana de Febrer	Formació famílies sobre les oportunitats món laboral dels seus fills	1 HORA
Primera setmana de Març, Abril i Maig	Es realitzaran dinàmiques de grup, on hi hauran les xerrades dels gitanos referents per veure diferents punts de vista dins de l'àmbit acadèmic post-obligatori. (2h) També es faran dinàmiques per a fer front als conflictes de manera assertiva (2h) i visualització de vídeos (2h).	2 HORES x 3 dies (6h)
Segona setmana de Març	Seguiment amb els tutors i professors per valorar el procés del projecte	1 HORA
Tercera setmana d'Abril i Maig	Visitar associacions gitanes (Fundación Secretariado Gitano i Fundación Privada Pere Closa), per veure altres maneres de treballar.	1 HORA x 2 dies (2h)
Primera setmana de Juny	Entrevista individualitzada amb els alumnes que no hagin assolit els seus objectius i traspàs d'informació via correu als tutors de l'institut (podran tenir una tutoria individualitzada sempre que vulguin i creguin oportú).	1 HORA (els dies variaran en funció de la demanda)
Segona setmana de Juny	Coordinació amb la CAD, tutors, i l'equip directiu per valorar els resultats de la proposta	1 HORA
Un cop al mes	Entrevistes individualitzades (sempre podrà haver més d'una si l'alumne o família ho necessita per resoldre dubtes o incerteses al llarg del projecte) Per el contrari, les orientadores estaran al despatx.	45 MIN-1 HORA x 6 dies (6h)
Un cop a la setmana (Des d'abril fins a Juny)	Vindrà cada setmana, el dilluns, una família diferent (10 famílies) com a participant, voluntària i "protagonista" del projecte dels seus fills a explicar la seva experiència laboral i acadèmica.	1 HORA x 10 dies (10h)

Calendari del programa (Gener – Juny 2016)

Llegenda

- Reunions amb els pares
- Formació famílies
- Visites a les Fundacions
- Activitats: Famílies “Protagonistes”
- Coordinació i seguiment amb mestres
- Sessions amb els alumnes

7—Seguiment i avaluació

L'avaluació del projecte serà continua, i valorarem si s'han aconseguit els objectius fixats anteriorment en tota la comunitat educativa, situats principalment en la formació com un dels reptes més importants per a la població gitana, és a dir, valorarem si s'ha millorat la seva situació acadèmica i optem per una continuïtat en els estudis i redueixen els casos d'abandonament abans de finalitzar la Secundària, i en definitiva, hi ha taxes més elevades d'èxit acadèmic.

En el nostre projecte tindrem en compte els següents ítems:

- Assistència a les activitats (joves i famílies) Un mínim d'un 70%
- Interès (joves i famílies)
- Grau d'implicació i participació als tallers, dinàmiques de grup i sortides
- Evolució en els seus pensaments (acadèmics)
- Bona disposició per treballar en equip o grup
- Actitud positiva vers l'aprenentatge

El seguiment es farà a través d'entrevistes individualitzades on veurem els canvis que hi han hagut en aquell alumne al llarg de la participació en el programa, i encara que hagi acabat el projecte, si necessita algun tipus d'orientació o acompanyament pot comptar amb nosaltres fent arribar els seus dubtes a través de correus electrònics.

El seguiment del Projecte es realitzarà de gener a juny mitjançant els diferents instruments:

- Registre d'assistència (els alumnes hauran de firmar cada sessió)
- Registre de reunions i entrevistes tingudes amb tots els professionals implicats en el projecte (professorat, famílies i joves) on es fixin els acords presos i les actuacions posteriors que s'han de dur a terme
- Taula d'observació per valorar l'actitud (Positiva / Participativa) i el comportament de l'alumnat

Per realitzar l'avaluació final del projecte, al final de juny, s'utilitzaran els següents instruments de forma quantitativa i qualitativa per analitzar detalladament tant el procés com els resultats:

- Registre de satisfacció de totes les activitats per valorar si els ha agradat o no i si creuen que estan més orientats ara.
- Qüestionaris on hi hauran aspectes relacionats amb la metodologia de les activitats i les xerrades, els continguts que s'han treballat, i les propostes de millora, ja que sempre estem disposades a modificar allò que no ha sorgit efecte. Es realitzaran preguntes tancada d'una sola resposta (SÍ/NO) i preguntes obertes on es podran fer comentaris.
- Estadística gràfica amb percentatges sobre l'assistència
- Anàlisi DAFO com a mètode subjecte a la Planificació estratègica del projecte, on s'avaluaran els punts positius i a millorar del projecte, i les actuacions al respecte.
- Autoavaluació final per part de les orientadores per analitzar la seva tasca i funció dins el projecte

Una vegada enllestida l'avaluació, les orientadores modificaran aquelles parts a millorar o, fins i tot, s'eliminaran aquelles que no hagin sortit com esperaven mantenint, al mateix temps, aquelles que hagin servit per orientar ell futur acadèmic dels alumnes. A més a més, per realitzar una avaluació més detallada i a llarg termini, també valoraríem els canvis que s'han produït en l'alumnat quan cursin 4rt d'ESO, mitjançant unes enquestes de valoració on s'exposi si finalment han pogut escollir el camí que volien.

8—Conclusions

Després d'haver fet un anàlisi exhaustiu de la situació de la comunitat gitana, i més concretament, de les necessitats que hem trobat en els joves gitanos i les seves famílies, intentarem, mitjançant aquestes activitats, orientar-los cap a un futur millor que superi els llindars mínims de pobresa i exclusió social i que afavoreixi una millor qualitat de vida en aquest col·lectiu. Tot i que, actualment, tal i com hem comentat anteriorment, trobem molts projectes que s'estan posant en pràctica, és cert que hem volgut focalitzar aquest projecte en l'alumnat de 3r de la ESO amb l'objectiu que tinguin temps per poder decidir i escollir el que realment volen amb temps suficient. En la gran majoria dels casos, es troben a 4rt d'ESO amb uns resultats ja predeterminats, i no se'ls ofereix la possibilitat d'incrementar la nota per accedir a uns estudis determinats, o bé, enfocar el seu perfil acadèmic abans d'acabar l'ESO. Per tant, la capacitat de motivació per part dels orientadors, tant a l'alumnat com a les seves famílies, és el que dona forma a la implementació del projecte.

Aquesta prevenció és important per evitar els casos d'abandonament escolar en una franja d'edat amb taxes molt altes i minimitzar el risc de desorientació cap a estudis posteriors. Hem considerat important donar a conèixer les diferents possibilitats que el sistema educatiu ens ofereix, acompanyar-los i guiar-los en aquest canvi transaccional tan important com és la Secundària. Tanmateix, la família també ajudarà en la presa de decisions del futur del seu fill com un dels rols més importants en la seva educació i formació.

D'aquesta manera, aconseguirem trencar amb els estereotips i aprendre a no jutjar a tots els gitanos de la mateixa manera. I com a reptes de futur i propostes de continuïtat i millora, en funció d'uns resultats positius, òptims i factibles, hem restablert aquests objectius:

- Prevenir l'abandonament escolar, reforçar i mantenir la formació inicial dels joves gitanos i gitanes per aconseguir, cada vegada més, un nombre major de titulats en Secundària.
- Fomentar la continuïtat acadèmica en estudis post obligatoris per a una major inserció laboral.
- Assolir la plena normalització de la població gitana lluitant contra la pobresa i l'exclusió social.
- Ampliar les accions del projecte a nivell internacional mitjançant el treball en xarxa.
- Aconseguir més eficiència a base de majors impactes a menor cost.

9—Bibliografia

- Departament de Benestar Social i Família, Generalitat de Catalunya (2014) Pla integral del Poble Gitano de Catalunya 2014-2016. Barcelona: Addenda
- Fundación Secretariado Gitano (2015) 15 anys de L'Acceder, per la inclusió social de la comunitat Gitana. Barcelona: FSG
- Fundación Secretariado Gitano (2004) Guía didáctica para el trabajo de sensibilización con jóvenes. Estereotipos y prejuicios hacia la comunidad gitana. Programa piloto para la Promoción de la Participación Social y el ejercicio de la ciudadanía plena de la Juventud Gitana. Madrid: FSG
- Fundación Secretariado Gitano (2013). Guía para trabajar con familias gitanas el éxito escolar de sus hijos e hijas. Una propuesta metodológica transnacional para profesionales, Programa de acción en el ámbito de aprendizaje permanente. Madrid: ADI, Servicios Editoriales
- Fundación Secretariado Gitano (2009) Programa Promociona, por el éxito escolar de la comunidad gitana. Programa de apoyo y orientación educativa para jóvenes gitanos y sus familias. Programa operativo pluriregional de lucha contra la discriminación 2007-2013. Madrid: FSG
- IOC(2016). La implementació d'activitats i estratègies de col·laboració amb les famílies. Intervenció amb famílies i atenció als infants en risc social. Recuperat de: http://ioc.xtec.cat/materials/FP/Materials/1752_EDI/EDI_1752_M01/web/html/WebContent/u4/a2/continguts.html
- Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad. (2010) Plan de Acción para el desarrollo de la población gitana 2010-2012. Madrid: Centro de publicaciones del Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad

educaweb (*)

C/ Aragó, 631-633, local 1 i 2
08018 Barcelona
Tel.: 93 215 13 65

www.educaweb.cat/premis/
premis@educaweb.com